

Proč mají na brněnské radnici fiály nakřivo

Děti, víte, co jsou to fiály? Ty myslíš, Jožánku, že nějaké květinčky na záhonku před domem? Ale nesmějte se mu, zlomyslníci! Nemyslel to tak zle. Květiny na zahradě se správně jmenují fialky, byla podle nich vlastně pojmenována fialová barva.

Ale co jsou to fiály? Fiály se říká dlouhým špičatým věžičkám na kostelech nebo na domech. Jsou to prvky, kterými kameníci v období gotiky zdobili stavby. Správně by se měly tyčit směrem vzhůru rovně jako svíce. Vzdávají tak vlastně hold nebesům a bohu.

Jen v Brně na radnici mají věžičky – fiály – křivé. Pokroucené. Jako by byly z vosku a teplem se rozpouštěly. Kroutily se, krabatěly. Z jakého důvodu? Vypráví se o tom celý příběh. Jeho hrdinou je muž jménem Pilgram.

Mistr Pilgram se vyučil u nejslavnějších pražských stavitelů. Proto jej brněnští radní vybrali, aby postavil bránu u radnice.

„Počítejte ale, že dílo bude něco stát,“ vyjednával s nimi kameník.

„Co si o nás myslíš!“ nafukovali se konšelé. „Jen si řekni, kolik budeš potřebovat!“

Pilgram se zamyslel. „No, odhaduji to na tři hřivny stříbra pro sebe...“

„Jako by se stalo, jako by se stalo,“ kýval výběr Brna hlavami hluboko dolů.

„...a také uhradíte materiál a platy řemeslníkům...“

„No jako by se stalo, jako by se stalo“ dotýkali se radní čelem skoro až země. Připomínali čepýřící se tetřevy, když se při námluvách naparují před budoucími nevěstami.

„Asi vědí, co dělají, když jsou si tak jistí,“ řekl si mistr Pilgram a počal rýsovat. Brzy měl plány hotové, neboli jak říkají zedníci a kameníci, „v cajku“. „No, musím na radnici, aby mi vyrovnali odvedenou práci. A taky dali zálohu na materiál a řemeslníky, jak je všude zvykem.“

„Jistě, jistě!“ prováděli zástupci brněnského obyvatelstva známý pohyb hlavou. „Vyřešíme, vyřešíme. Ale teď spěcháme na jednání – omluv nás!“ mizí za rohem.

„No, je prostě vidět, že se o své město starají. Svě zdraví by na tom mohli nechat,“ zamyslel se Pilgram. Svolal řemeslníky a pustil se do díla. Brzy stála třetina radniční brány.

„Uf, nejde vše platit jen ze svého,“ povzdychl si mírně vyčerpaný kameník. „Musím za koňšely, aby mi už náklady uhradili,“ prohlíží si své prázdné kapsy, „a pořádnou zálohu poskytli.“

„Tak se stane, tak se stane,“ zrychlil brněnský radniční výkvět pohyb svých lebek. „Ale teď máme poradu o budoucnosti naší metropole!“

Strate
se př
zased

„Něja
drbe s
se dal
tak ab
to byc
Nuže,
už dv
„A do
tam. E

V por
běhají
máme

„Ale j
„Poku
nepře

Radní
ti teď

„No m
triko

„A ná

„Udě
vpadr

Stratekickou – stratekickou!“ zavírají se před ním s bouchnutím dveře zasedacího sálu.

„Nějak mi to začíná být podezřelé,“ drbe se v čupřině Pilgram, „ale kdo se dal na vojnu, musí bojovat! Ještě tak aby se mi rozutekli řemeslníci, to bych potom už dílo nedokončil!“ Nuže, do toho! A zanedlouho stojí už dvě třetiny brány. Pigram je však bez jediného groše. „A dost!“ rozčílil se stavitel na kručení svého žaludku. „Jdu tam. Bez peněz se nevracím!“

V poradním sále panuje ruch jako v mraveništi. Brněnští pašáci běhají od stolu ke stolu s rukama nad hlavami. „Krisovou, máme krisovou radu!“ jektají, jen mistra stavitele spatří.

„Ale já mám také krizový stav,“ nedá se ten odbýt. „Pokud mi nezaplatíte, nemohu pokračovat. Možná to ani nepřežiji... Nehnu se odtud, dokud...“

Radní se po sobě rozhlédnou. „Ale my jsme přeci neslúbili, že ti teď hned zaplatíme,“ překřikují se.

„No náš odbor určitě ne,“ spustí první. „To bychom si na triko nevzali.“

„A náš vůbec ne, náš už vůbec,“ vyje druhý.

„Udělejte si ve svých oborech pořádek, udělejte si pořádek,“ vpadne do toho třetí, „a nesnažte se házet všechno na náš...“

„Krisovou poradu, máme krisovou...“ vystrčí zanícení zastupitelé Pilgrama ze sálu. Zamknou před ním dveře. Ten zdrcen kráčí domů. „Tak vy tak?“ vzpění se v něm krev. „Na hrubý pytel hrubá záplata. Ukáži vám, co dovedu!“

Za nějaký čas je brána plně dokončena. Jen její čelo zakrývá sukno. Kameník Pilgram na kost vyhublý s kruhy pod očima vyhlásil, že stavbu v brzké době slavnostně odhalí. „Srdečně“ pozval i brněnské koňšely.

„Ale to se tam ukážeme, to se ukážeme,“ vrátil se radním kývavý pohyb dutin na jejich krcích. „Jsi mistr nad mistry,“ častují jej medovými úsměvy.

Druhý den se před radniční branou tlačí davy. „Tramtadadá!“ zazní slavnostní fanfára a látka zakrývající portál padá na dlažbu. „Jéžíš – no fúúúj!“ ozývá se ulicí. Nad klenbou brány se křiví fiály. Jako by byly opilé a nevydržely rovně stát. To že má být jedna z nejkrásnějších staveb v Brně? „No hanba!“

„Co to má znamenat, co to má znamenat?!“ rozčilují se slavnostně vyfintění radní. „No kde je Pilgram, kde je Pilgram? Poženeme ho k zodpovědnosti!“

V dálce na konci náměstí jim ze sedla mává muž: „Ty fiály jsou křivé jako vaše jednání, páni radní. Budou na věky znázorňovat sliby, jež se sesypaly dřív než domeček z karet.“ Otáčí se a s větrem v zádech ujíždí pryč. Nikdo ho už více nespatriil.

Od té doby zdobí brněnskou radnici krouťící se fiály připomínající jednání radních. Co myslíte, děti, je to dnes jiné?